

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. november 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-1017
Dok.: RHJ40014

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 84 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. november 2009.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 84 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.) (L 49):

”Ministeren bedes kommentere høringssvaret fra Advokatsamfundet, jf. REU L 49 - bilag 20.”

Svar:

Advokatrådet kritiserer bl.a. den korte høringsfrist vedrørende udkastet til lovforslag. Advokatrådet finder det betænkeligt, at lovudkastet indeholder detaljerede retningslinjer for det fremtidige straffniveau i de omfattede sager. Advokatrådet anfører, at det af bemærkningerne fremgår, at de foreslåede regler også omfatter tilfælde, hvor en person lægger hindringer i vejen for politiet, inden der er opstået uroligheder. Advokatrådet finder, at der bør være mulighed for at få beskikket en advokat i forbindelse med domstolsprøvelse af lovligheden af en administrativ frihedsberøvelse, og kommer endelig med bemærkninger om de foreslåede reglers forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at lovudkastet er sendt i høring den 19. oktober 2009 med anmodning om, at høringssvarene snarest muligt sendes til Justitsministeriet, således at de så vidt muligt kunne sendes til Folketingets Retsudvalg inden førstebehandlingen. Lovforslaget er fremsat nu med henblik på, at de foreslåede regler i givet fald også vil kunne anvendes i forbindelse med det kommende klimatopmøde i december 2009.

Det er i lovforslagets bemærkninger angivet, hvilke straffniveauer der forudsættes at blive tale om i normaltilfælde. Det anføres samtidig, at fastsættelsen af straffen i det enkelte tilfælde vil bero på domstolens konkrete vurdering af sagens omstændigheder, og at de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Denne fremgangsmåde er anvendt af lovgiver ved flere tidligere lejligheder.

Det kan tilføjes, at Justitsministeriet har anmodet Straffelovrådet om fremadrettet at vurdere det principielle spørgsmål om, på hvilken måde lovgivers ønske om at tilkendegive, hvordan straffen for visse lovovertrædelser bør være i typesituationer, mest hensigtsmæssigt kan udtrykkes i lovgivningen med respekt for domstolens rolle som den dømmende

magt, der har den endelige afgørelse om skyld og straf i hver enkelt konkrete sag.

De foreslåede strafskærpsregler finder anvendelse på overtrædelser af straffelovens § 119, stk. 3, eller § 291 som begås, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden. Med hensyn til anvendelsesområdet for de foreslåede strafskærpsbestemmelser henvises til lovforslagets bemærkninger, som indeholder en nærmere redegørelse herfor. Det fremgår heraf bl.a., at de foreslåede bestemmelser også omfatter tilfælde, hvor en større gruppe personer søger at hindre politiets arbejde, inden der er opstået sådanne uroligheder, og som fortsætter hermed, mens der i området foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden (fremhævet her).

Som der nærmere er redegjort for i besvarelsen af spørgsmål nr. 17 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget, gælder der en særlig nem adgang til domstolsprøvelse af politiets frihedsberøvelse efter politiloven, jf. reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse. Efter retsplejelovens § 470, stk. 2, drager retten omsorg for sagens oplysning og beskikker bl.a. en advokat for den, som har været frihedsberøvet, medmindre han eller hun selv har antaget en advokat.

For så vidt angår det anførte om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention bemærkes, at det følger af artikel 5, stk. 4, at enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller anden tilbageholdelse, har ret til at indbringe sagen for en domstol for at denne hurtigt kan træffe afgørelse om lovligheden af frihedsberøvelsen og beordre ham løsladt, hvis frihedsberøvelsen ikke er lovlig.

Bestemmelsen omfatter enhver, der frihedsberøves, herunder personer, der frihedsberøves med hjemmel i politilovens §§ 8 og 9. Frihedsberøvelse kan i disse tilfælde indbringes for domstolene efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse. Der henvises herom til besvarelsen af spørgsmål nr. 17 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget. Det bemærkes i øvrigt, at der efter retsplejelovens regler beskikkes en advokat for den, som har været frihedsberøvet, medmindre han eller hun selv har antaget en advokat.

Af konventionens artikel 5, stk. 5, følger, at enhver, der har været anholdt eller frihedsberøvet i strid med bestemmelserne i denne artikel, skal have ret til erstatning.

Om adgangen til at rejse erstatningskrav i forbindelse med sager efter retsplejelovens kapitel 43 a henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 17 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 24 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget.